

GENADENDAL

Wim van Binsbergen

voor Vernie, een jaar na zijn dood

Nu ben jij zeker in Genadendal, Vernie
je had er samen met mij heen gewild
naar het hartland van de Moravische Broeders
waar zij hun kleine genade vermomd als die van God
uitstortten als vurige bijtende tongen
en waar het Afrikaans, jouw lieve zieletaal
zijn eerste zinnestjes krabbelde
in Latijns schrift (en niet meer in Arabisch)

Je zou me trots je geboortestreek laten zien
we zouden er wekenlang archief lezen
nieuwe woorden betrappen op het moment van hun geboorte
en ook de kinderliedjes zingende
heuvels inlopen tussen de wijngaarden door
eindelijk weer net zoveel eten en drinken als je wou
en weer samen gedichten voordragen als in de tijd
van Jan Voorhoeve, van jouw woning
aan de Nassaukade, Amsterdam
*' O snotverdriet, weer
huil ik om niet '*

Nu ben je alleen vooruitgegaan
Genadendal blijkt Dante's Louteringsberg maar
na luipaard leeuw en wolf liet Vergilius
helaas even op zich wachten dus jij
erheen gebracht in limousine de hele
Professor Doctor Vernon A. February Weg
was afgezet, zwart
van de mensen
en bruin
en zelfs
wat wit

Ze gaan ook verder alles van jou daarheen brengen
heel je handschriftcollectie (je geheime wapen)
je boeken, je doctorsbul, je laureaat,
je stropdassen en blazers van lidmaatschap,
je ziekenhuisstatussen,
je kladjes voor gedichten
de liefdevolle antwoorden op je
nooitverstuurde
brieven naar Amerika
en die op je vele
e-mails naar Israël

Angel powered

zit je wel heel erg alleen
in die limousine die misplaatst spinnend als een kater
glijdt over die weg die jouw naam draagt
terwijl de wijnbergen hun afdronk

Je had elitair willen wegzakken in de kussens
wie had verwacht dat je nog eens zo zou thuiskomen
maar mooi niet, nu je geen lijf meer hebt

En nu al het andere al onderweg blijkt te zijn
klem je je armoedig ogende handbagage
een beetje verlegen vast op je schoot

Of, armoedig? een theedoek met daarin geknoopt
je *veldkos* meegesmokkeld
toen je de eerste keer uit moeders huis vertrok
eetbare schat van toverwoorden
knapperig geurig onuitputtelijk zoals
het maal dat ze kookte toen je acht werd
en de koekjes waarbij je je vingers opat
zoals dat heel je leven lang blijft
en kennelijk zelfs
daarna

Ik zal je geheime moeder-
woorden hier niet proberen
uitschrijven, Vernie
het is genoeg dat ik ze
een enkele keer
heb mogen horen

Dit is wat anders dan Pretoria
met na negen jaar nog hele uitgaanspleinen
vol schijnbaar zelfverzekerde *blankes*
waarin we samen spitsroeden liepen van ontheemding,
waarin niemand je kende en iedereen je
als kleurling zag en niet zag
terwijl op hun takkies snelle stijgers
executive speelden in negatief
en niemand na tien uur 's avonds meer durfde
stoppen voor rood licht
my god is dit my land?

Zijn er al zuiveringen
geweest?

De schim van je heldenneef
liet een lijn vieren en trok ook jou
op tot die rots van duizeling
waar vergezichten alsnog
tartten tot grootheid

Maar onuitputtelijk is *veldkos* alleen
ver weg van het veld
en toen buiten weer binnen was geworden
ballingen bedremmeld aan de grens
hun *sex appeal* hadden ingeleverd
de groentenman *veldkos* ging leveren uit de koelcel
het land één groot Sun City onder de regenboog
(waarheid door zon verblind onder zegen loog)
toen bleek je nergens méér ontheemd
dan in wat, toen je het verliet,
je eigen land was

Toen stakte
je hart in je keel

En daarom
mocht je nu naar Genadendal
ik kom je mettertijd wel
helpen met al dat lezen
trouwens, alle archiefstukken blijken
op CD-Rom ontsloten
en jij weet nu immers eindelijk
hoe dat moet.